

Børne- og Undervisningsministeriet
Social- og Ældreministeriet
Finansministeriet

Bilag 1. Opsummering af arbejdsgruppens hovedkonklusioner og anbefalinger

31. maj 2021

Den tværministerielle arbejdsgruppes hovedkonklusion er, at der er behov for at styrke kvaliteten af undervisningen på de interne skoler på anbringelsessteder og i dagbehandlingstilbud, så elevgruppen modtager den undervisning, de har krav på og af en højere kvalitet end i dag. Arbejdsgruppen har identificeret væsentlige udfordringer med at løfte ansvaret for undervisningen af børn og unge, der modtager specialundervisning på en intern skole.

Elevgruppen på interne skoler udgør både en meget sårbar og udsat gruppe, men også en meget sammensat gruppe. Eleverne hører til blandt de mest udfordrede i folkeskolen målt på faglighed og overgang til ungdomsuddannelserne, men samtidig rummer gruppen også elever, der ikke har behov for specialundervisning, men som primært er henvist til skolerne på baggrund af sociale, adfærdsmæssige eller lignende udfordringer. De primære udfordringer, som arbejdsgruppen har identificeret, fremgår af *tabel 1*.

Tabel 1: Identificerede udfordringer

- En stor del af de udsatte børn og unge i interne skoler får ikke det undervisningstilbud, de har krav på efter folkeskolelovgivningen.
- Institutionslandskabet er præget af mange små interne skoler med elever fordelt på forskellige klassetrin. Elever på de interne skoler har dermed højere risiko for ikke i tilstrækkelig grad at få tilbudt et undervisningsmiljø, hvor de kan udvikle sig fagligt og alsidigt, herunder socialt, og trives i skolens faglige og sociale fællesskab.
- Nogle kommuner løfter ikke i tilstrækkelig grad deres myndighedsansvar for undervisningen i de interne skoler.
- Lovgrundlaget for oprettelse og drift af dagbehandlingstilbud er uklart, og det er derfor også uklart, hvilken type tilbud der formelt set er tale om.
- Mange af eleverne på de interne skoler får ikke de bedste forudsætninger for at fortsætte på en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse efter afslutning af grundskolen.
- Interne skoler er ofte præget af manglende tilknytning og samarbejde med folkeskolen, hvilket kan betyde, at det bliver svært for børnene og de unge at vende tilbage til folkeskolen.
- Nogle kommuner formår ikke at tilbyde et tilstrækkeligt helhedsorienteret undervisningstilbud i den almene folkeskole, der kan opfylde elevernes behov på tværs af sociale, faglige og trivselsmæssige udfordringer.
- Der er store kommunale forskelle på antallet af elever i interne skoler, hvilket bl.a. hænger sammen med en skæv geografisk fordeling af anbringelsessteder og dagbehandlingstilbud med interne skoler.
- Der bliver for anbragte børn og unge i nogle tilfælde ikke i tilstrækkelig grad taget stilling til et relevant skoletilbud for barnet i forbindelse med valg af konkret anbringelsessted.
- Særligt den mangelfulde regulering af dagbehandlingstilbud giver mulighed for at udtrække profit til forskel fra al anden undervisning i grundskolen.
- Data om børn og unge på interne skoler er af ringe kvalitet med manglende og usikre indberetninger om både de interne skoler og deres elever.

På baggrund af udfordringerne har den tværministerielle arbejdsgruppe identificeret følgende *indsatsområder* ift. både den forebyggende indsats i folkeskolen og rammerne for særlige specialundervisningstilbud til denne elevgruppe:

Det rette tilbud: Udsatte børn og unge skal i fremtiden i højere grad end i dag modtage det rette undervisningstilbud. Der er desuden behov for klarere faglige rammer for, hvornår kommuner bør henvise børn og unge til interne skoler.

Myndighedsansvar: Der er behov for at tydeliggøre, at de interne skoler er en del af kommunens skolevæsen og myndighedsansvar. De stedlige kommuner skal fremadrettet i højere grad påtage sig dette myndighedsansvar for eleverne på de interne skoler gennem skærpede krav til overenskomster med tilbuddene.

Styrket læring: Undervisningen i interne skoler skal i højere grad ligne og svare til undervisningen i folkeskolen, så eleverne sikres forudsætningerne for at komme på en ungdomsuddannelse og generelt klare sig godt i livet.

Tilsyn: Tilsynet med de interne skoler skal styrkes både kommunalt og statsligt, da det kan bidrage til at sikre, at eleverne får den undervisning de har krav på, og at kvaliteten på de interne skoler højnes.

Data: Et styrket datagrundlag for interne skoler skal sikre, at der både nationalt og lokalt er mulighed for at følge kvalitetsudviklingen i tilbuddene og føre tilsyn hermed.

På baggrund af ovenstående indsatsområder fremsætter den tværministerielle arbejdsgruppe følgende seks anbefalinger i afrapporteringen, som samlet skal medføre, at udsatte børn og unge får opfyldt deres retskrav på undervisning, modtager en undervisning af højere kvalitet og opnår forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse som grundlag for et selvstændigt voksenliv.

Arbejdsgruppens seks anbefalinger fremgår nedenfor, *jf. tabel 2*.

Tabel 2: Seks anbefalinger til styrkelse af kvaliteten i undervisningen i interne skoler

Anbefaling 1: Specialeplanlægning af specialundervisningsområdet

Anbefaling 2: Styrket myndighedsansvar for dagbehandlingstilbud og interne skoler på anbringelsessteder, der skal indgå i kommunens skolevæsen

Anbefaling 3: Styrket individuel vurdering og opfølgning

Anbefaling 4: Styrket tilsyn og understøttende rejsehold for interne skoler

Anbefaling 5: Bedre grunddata til brug for systematisk databaseret tilsyn og specialeplanlægning

Anbefaling 6: Tiltag for tilgrænsende institutioner